

7. juli 2025

I medfør af § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Har implementeringen af QAMANI (2023-2028) ført til et dokumenteret fald i antallet af selvmord og selvmordsforsøg siden dens ikrafttræden?
 - a. Hvornår kan Inatsisartut forvente at blive præsenteret for en statusrapport?
 - b. Hvordan inddrages unge og pårørende i udmøntningen og evalueringen af strategiens indsatser?
2. Hvordan vurderer Naalakkersuisut, at strategiens mål om lettilgængelige henvendelsesmuligheder og kvalificeret støtte til selvmordstruede borgere er blevet opfyldt?
 - a. Er der blevet etableret de planlagte lokale netværk og korps til selvmordsforebyggelse i bygder og byer?
 - i. Har der været en evaluering af disse?
3. Har Naalakkersuisut kendskab til om andelen af opkald om selvmord til Tusaannga er faldet, er steget eller er uændret siden strategiens ikrafttræden?
4. Er der gennemført nationale kampagner for aftabuisering af selvmord sådan som strategien anbefaler?
 - a. Hvilken effekt har disse haft?
5. Hvilke skridt er taget for at styrke trivsel og mental sundhed i folkeskoler og på ungdomsuddannelser?
 - a. Hvordan måles effekten af disse tiltag?
6. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

(Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit)

Begrundelse

Selvmod udgør fortsat en af de mest alvorlige folkesundhedsudfordringer herhjemme og rammer hvert år mange børn, unge og voksne. Trods en vis nedgang i selvmordsraten siden 1980'erne, så ligger antallet af selvmord fortsat på mellem 40 og 60 om året. Selvmord har gennem årtier sat dybe spor i familier og lokalsamfund, og særligt blandt unge er problemet akut: De højeste forekomster ses blandt unge mænd i alderen 20-24 år og unge kvinder i alderen 15-19 år.

Geografisk er forskellene markante. I Østgrønland er selvmordsraten næsten syv gange højere end i Nuuk,

og tre gange højere end i mange andre større byer i Vestgrønland.

Strategien QAMANI, der dækker perioden 2023-2028, har til formål at nedbringe selvmordsraten ved at etablere lettilgængelige og målrettede støttetilbud, styrke lokalt forankrede indsatser, sikre borgerinddragelse og skabe et mere åbent samfund, hvor man kan tale om selvmord uden skam og tabu. Særligt vigtigt er det, at strategien prioriterer børn og unges mentale sundhed og forsøger at styrke fællesskab, trivsel og relationer i skoler og lokalsamfund.

QAMANI anviser fire centrale indsatsområder; oprettelse af henvendelsesmuligheder, borgerinddragelse og uddannelse i psykisk førstehjælp, styrkelse af trivslen i skoler og ungdomsuddannelser samt arbejdet med at aftabuisere selvmord gennem ansvarlig kommunikation i medierne.

På trods af disse tiltag viser udviklingen, at der fortsat er store udfordringer. Politiet registrerer årligt et meget stort antal henvendelser om selvmordstrusler og selvmordsforsøg, og rådgivningstilbud som Tusaannga modtager mange henvendelser om selvmord. Mange unge og pårørende står alene med voldsomme oplevelser og føler sig magtesløse i mødet med selvmordstanker hos dem selv eller andre.

Derfor er det afgørende, at Inatsisartut får mulighed for at følge op på, om strategiens ambitioner reelt omsættes til handling. Og om de virker. Det er nødvendigt at få dokumentation for om strategiens elementer er blevet implementeret, om de fungerer efter hensigten og om de bidrager til at redde liv.

Med en så alvorlig problematik som selvmord må der stilles klare krav til evaluering, ansvar og handling. Naalakkersuisut må redegøre for, hvordan arbejdet skrider frem. Dette både af hensyn til de mennesker, som kæmper med mørke tanker i dag, og af hensyn til de mange efterladte.

Jeg ser frem til at modtage svar på mine spørgsmål inden for en frist på 10 arbejdsdage.